

سَلَامٌ عَلَيْهَا
نور فاطمه زهرا

کتابخانه دیجیتال
www.noorfatemah.org

© 2008 London.Baffak.com

پیامبر در آینه فقه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیامبر در آینه فقه

نویسنده:

احمد مبلغی

ناشر چاپی:

احمد مبلغی

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	پیامبر در آینه فقه
۷	مشخصات کتاب
۷	مقدمه
۷	گواهی دادن به بندگی و رسالت پیامبر
۷	احترام به پیامبر
۸	پاسدداشت حرمت پیامبر
۸	اسوه پذیری
۸	دوست داشتن پیامبر
۸	پیروی از پیامبر
۸	پیروی از عترت پیامبر
۹	دروغ بستن بر پیامبر
۹	پیا داشتن سنت پیامبر
۹	ترک نکردن سنت پیامبر
۹	تغییر ندادن سنت پیامبر
۹	ترجیح دادن پیامبر
۹	فرو آوردن صدا در محضر پیامبر
۹	بی‌تابی در رحلت پیامبر
۹	خشنود کردن دخت پیامبر
۱۰	یادکرد اجداد پیامبر
۱۰	ماه ویژه پیامبر
۱۰	زیارت پیامبر
۱۰	سلام کردن به پیامبر

- ۱۰ زیارت نوادگان پیامبر
- ۱۱ صلوات فرستادن
- ۱۱ محترم شمردن خون، مال و آبروی گواهی‌دهنده به رسالت
- ۱۱ کشتن دشنام دهنده پیامبر
- ۱۱ تعمیر قبر پیامبر
- ۱۱ نام‌گذاری به اسم پیامبر
- ۱۲ دوست داشتن عترت پیامبر
- ۱۲ نیاززدن نوادگان پیامبر
- ۱۲ قرائت سوره محمد
- ۱۲ نماز پیامبر
- ۱۲ نماز در روضه شریف
- ۱۲ نماز مبعث
- ۱۳ نماز روز میلاد
- ۱۳ وداع با قبر پیامبر

پیامبر در آینه فقه

مشخصات کتاب

نویسنده: احمد مبلغی

ناشر: احمد مبلغی

مقدمه

بعثت، هجوم نور به قلب تاریکی است. عاشقان کوی محمد نقد دل را به پای محبت او نثار می‌کنند تا صفای باطن به دست آورند. دل را به چشمه معرفت او می‌سپارند تا با زلال احکام الهیش زنگار از درون بزدایند. کشتی‌نشین دریای اهل بیت (ع) محمد می‌شوند تا سوار بر امواج فقه به ساحل سعادت راه یابند! آنچه پیامبر (ص) بر این مردم خواند یکسره مایه حیات است و وسیله نجات. راهی هموار در داغستان دنیا که پای اندیشه بشر را از ریگ خطا مصون می‌دارد. و احکامی سراسر حکمت که ریشه در فطرت انسان دارد. او که درهای باغ سبز معرفت را بر پیروان مکتب خویش گشود، و پیام آور این حکمت بود، به یقین شخصیتی بزرگ دارد و ستودنی. دل او آسمان معرفت الهی است و کلامش باران رحمت خداوند! او حال که چنین است بر پویندگان راه محمد است آن پیام آور مهر و صداقت را بشناسند و جان خویش را آینه روشنی از او گردانند و در راه احترامش بکوشند. آنچه به فهرست می‌کشانیم وظایفی است بر عهده همه ما که راه حق شناسی و احترام گذاری به خاتم پیامبران را می‌آموزد. او که جرعه حیات به ما نوشاند بیش از هر کس سزاوار احترامی بی‌شایبه است، هر چند که از عهده حق او برناییم. از طرف دیگر این وظایف، آینه‌ای است که ما را با چهره نورانی پیامبر (ص) آشنا می‌سازد گرچه سیمای به حق پیوسته و از دنیا گسسته محمد (ص) هرگز در چشم دنیایی مان نمی‌گنجد؛ ولیآب دریا را اگر نتوان کشید هم بقدر تشنگی باید چشید پس بر شیفتگان او است که این وظایف را بشناسند و بدانند که هر یک از آنها انگشت اشاره به سیمای نورانیش دارند.

گواهی دادن به بندگی و رسالت پیامبر

گواهی دادن به بندگی و رسالت پیامبر (ص) در کنار گواهی به یگانگی خداوند سبحان، اهمیت و فضیلتی استثنایی دارد، تا آنجا که امیرمؤمنان فرمود: و اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له و اشهد ان محمدا عبده و رسوله شهادتان ترفعان القول و تضاعفان العمل خف میزان ترفعان منه و ثقل میزان توضعان منه. گواهی دادن به یگانگی خداوند متعال (همان گونه که در متن حدیث آمده) و بندگی و رسالت محمد (ص) دو گواهی دادنی است که سخن را بالا و عمل را دو چندان می‌سازند. ترازویی که این دو از آن برداشته شوند سبک و ترازویی که این دو در آن نهاده شوند سنگین خواهد بود. بعلاوه که گواهی دادن به بندگی و رسالت پیامبر صلی الله علیه و آله در تشهد نماز واجب است.

احترام به پیامبر

شخصی به حضور امام صادق (ع) رسید. حضرت (ع) حال او را جویا شد. گفت: خداوند به من فرزندی داده است. امام پرسید: نامش را چه گذاشته‌ای؟ گفت: محمد! امام (ع) با شنیدن این نام صورتش را به عنوان احترام نزدیک زمین آورد و گفت: محمد، محمد، محمد! آنگاه ادامه داد: خودم، فرزندانم، پدرم، مادرم و تمام اهل روی زمین به فدای رسول خدا (ص). مالک امام مالکیان

می گوید: جعفر صادق (ع) هنگامی که نام پیامبر (ص) را می برد رنگ چهره اش تغییر می یافت. تا آنجا که بازشناخته نمی شد من کسی را چون او اینچنین نیافتم.

پاسداشت حرمت پیامبر

بزرگداشت پیامبر (ص) تا بدانجاست که اعتکاف در مسجد پیامبر (ص) به ویژه در سه روز چهارشنبه، پنجشنبه و جمعه از اعتکاف در دیگر مساجد ثواب بیشتری دارد. و آن که پس از سه روز اقامت و روزه در مدینه حاجتی از خداوند بطلبد حاجتش روا شود. و به موجب پاره‌ای از روایات اقامت در شهر آن حضرت (مدینه) بر اقامت در مکه ترجیح دارد. بر پایه احادیث برای ورود به مدینه منوره و خروج از آن و وداع با پیامبر صلی الله علیه و آله یا زیارت آن حضرت و نیز ورود به مسجد پیامبر مستحب است غسل کنند. همچنین مسافری که قصد اقامت در مدینه نکرده و باید بر طبق قاعده نماز را شکسته بخواند می توان در مسجد پیامبر صلی الله علیه و آله نماز را به اختیار خود شکسته یا تمام بخواند. البته سه مکان دیگر نیز دارای این حکم اند: مسجد الحرام، مسجد کوفه و حائر سیدالشهداء. نیز به احترام آن حضرت روزه گرفتن در میلاد پیامبر (هفدهم ربیع الاول) ثواب یک سال روزه دارد. و روزه در عید مبعث ثواب دو سال. بعلاوه در این روز شاد کردن مؤمنان و دادن صدقه یکی از آداب شمرده شده است.

اسوه پذیری

قرآن، پیامبر (ص) را اسوه نیکو می خواند (لکم فی رسول اسوه حسنه) و نهج البلاغه، محبوبترین بنده خدا را کسی می داند که از این اسوه زیبای بشریت، درس گیرد (و احب العباد الی الله المتاسی بنبیه)

دوست داشتن پیامبر

قل ان کان ابائکم و ابنائکم و اخوانکم و ازواجکم و عشیرتکم و اموال اقترفتموها و تجاره تخشون کسادها و مساکن ترضونها احب الیکم من الله و رسوله و جهاد فی سبيله فتربصوا حتی یاتی الله بامرہ. (قرآن کریم) ای پیامبر! بگو اگر پدران و پسران و برادران و زنان و خویشاوندان و دارایی هایی که به دست آورده‌اید و تجارتی که از کسادای آن می ترسید و خانه‌هایی که از آنها خرسندید نزد شما از خدا و رسولش و کارزار در راه او محبوبتر است پس منتظر باشید تا خدا امر و فرمانش را بر شما فرود آورد. همان پیامبری که به اطاعتش امر شده‌ایم خود بر پیروی از عترتش سخت تاکید کرده است. از حدیث ثقلین گرفته تا حدیث سفینه و صدها حدیث دیگر همگی اطاعت از اهل بیت (ع) را ضروری شمرده‌اند.

پیروی از پیامبر

قرآن می فرماید:.... و اطیعوا الرسول و از پیامبر اطاعت کنید.

پیروی از عترت پیامبر

همان پیامبری که به اطاعتش امر شده‌ایم خود بر پیروی از عترتش سخت تاکید کرده است. از حدیث ثقلین گرفته تا حدیث سفینه و صدها حدیث دیگر همگی اطاعت از اهل بیت (ع) را ضروری شمرده‌اند. از نظر امیر مؤمنان (ع) این اطاعت باید به صورت یک ملازمت کامل با آنان شکل بپذیرد یعنی از اهل بیت (ع) نه اندکی جلوتر بیفتیم و نه اندکی عقب تر. آن حضرت (ع) فرمود: فالزموا

سمتهم... ولا- تسبقوهم فضلوها و لا تتأخروا عنهم فتهلكوا. همواره ملازم طریقه آنان باشید. نه از آنان پیشی بگیرید که به گمراهی می‌افتید و نه از آنان عقب بمانید که به هلاکت می‌رسید.

دروغ بستن بر پیامبر

پیامبر(ص) فرمود: من کذب علی متعمدا فلیتبوء مقعده من النار. هر کسی بعمد بر من دروغ بندد در آتش جای گیرد. (گفتنی است دروغ بستن بر پیامبر(ص) روزه را باطل می‌کند).

بپا داشتن سنت پیامبر

از نظر امیرمؤمنان، بپا داشتن سنت پیامبر(ص) خصلت اهل ایمان و وظیفه حکومت اسلامی است.

ترک نکردن سنت پیامبر

پیامبر(ص) فرمود: سنه لعنهم الله... التارک لسنه شش نفرند که خدای متعال آنها را لعنت می‌کند یکی از آنها کسی است که سنت مرا ترک کند.

تغییر ندادن سنت پیامبر

در ذکر صلوات امام صادق(ع) به رسول خدا(ص) چنین می‌خوانیم. اللهم العن الذی... غیروا سنه نبیک خداوند لعنت کن کسانی را که سنت پیامبر را تغییر دادند،... هزاران هزار لعنت!

ترجیح دادن پیامبر

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: حبی خالط دماء امتی فهم یؤثرونی علی الآباء و علی الامهات و علی انفسهم. دوستی من با خونهای امت من آمیخته شده است. آنها مرا بر پدران و مادران و خودشان ترجیح می‌دهند.

فرو آوردن صدا در محضر پیامبر

خدای متعال بر حفظ مقام آخرین برگزیده خود در سوره حجرات می‌فرماید: یا ایها الذین آمنوا لا ترفعوا اصواتکم فوق صوت النبی و لا- تجهروا له بالقول کجهر بعضکم لبعض. ای مؤمنان، صدای خود را فراتر از صدای پیامبر(ص) نکنید و برای او سخن بلند مگویید مانند بلند سخن گفتن برخی از شما برای برخی دیگر.

بی‌تابی در رحلت پیامبر

امیرمؤمنان(ع) در رحلت پیامبر(ص) بر سر قبر آن حضرت(ع) گفت: فغان و بیتابی قبیح است مگر بر تو.

خشنود کردن دخت پیامبر

رضایت فاطمه زهرا(س) دخت گرامی پیامبر(ص) معیار رضایت الهی است. پیامبر(ص) در تکیه بر این امر، رضایت فاطمه(ع) را

رضایت خویش و رضایت خویش را رضایت خداوند معرفی می نمود و ناخرسندی و خشم زهرا را ناخرسندی خود و خشم خود را غضب خداوند می دانست.

یادکرد اجداد پیامبر

پیامبر(ص) فرمود: اذا بلغ نسبی الی عدنان فامسکوا هر گاه نسب من به هنگام شمردن، به عدنان، (جد بیستم پیامبر(ص)) رسید توقف کنید. (و از آن پس را دنبال نکنید).

ماه ویژه پیامبر

پیامبر(ص) فرمود: شعبان ماه من است، خداوند رحمت کند آنکه مرا در این ماه (اطاعت پروردگار و روزه) کمک کند. امیرمؤمنان(ع) فرمود: از زمانی که ندای پیامبر(ص) را نسبت به شعبان شنیدم روزه این ماه را ترک نکردم و آن را تا آخر عمرم ترک نخواهم کرد ان شاء الله

زیارت پیامبر

زیارت قبر شریف پیامبر(ص) از پرفضیلت ترین زیارتهاست. آن حضرت خود فرموده است: کسی که بعد از رحلتم قبرم را زیارت کند مانند کسی است که به دیدار من در زمان حیاتم آمده است. و (در روایت دیگری فرمود) من شفیع او در قیامت خواهم شد. زیارت قبر پیامبر(ص) تا آنجا اهمیت دارد که مستحب است آن را بر حج استحبابی ترجیح دهیم. این زیارت در مواردی استحباب بیشتری دارد. از جمله: ۱- به هنگام حج زیارت قبر شریف پیامبر صلی الله علیه و آله برای کسانی که به حج رفته اند استحباب بسیار دارد به گونه ای که اگر حجاج از انجام آن سر باز زنند بر حاکم اسلامی است آنان را به انجامش موظف دارد. رضایت فاطمه زهرا(س) دخت گرامی پیامبر(ص) معیار رضایت الهی است. ۲- در روز ولادت رسول اکرم(ص) (هفدهم ربیع الاول) در این روز چنانچه نتوان بر سر قبر آن حضرت حاضر شد می توان از دور حضرت را زیارت کرد. ۳- در مبعث نبوی ۹ (بیست و هفتم رجب) زیارت پیامبر(ص) در این روز مستحب است.

سلام کردن به پیامبر

پیامبر(ص) فرمود: اگر نمی توانید به زیارت قبر من بیاید به سویم سلام بفرستید که آن نیز به من می رسد. در روایت دیگری از امام کاظم(ع) می خوانیم: هنگامی که به رواق پیامبر(ص) داخل یا از آن خارج می شوی بر او سلام کن و همچنین از دور به او سلام کن. در روایت برای کنار قبر پیامبر(ص) «سلام با کیفیت خاصی وارد شده است. در دو مورد سلام کردن به پیامبر(ص) جایگاه ویژه ای پیدا می کند: ۱- در نماز، مستحب است قبل از گفتن سلام واجب در نماز، السلام علیک ایها النبی و رحمۃ الله و برکاته گفته شود. ۲- در سجده سهو، برای سجده سهو اذکاری وارد شده که گفتن یکی از آنها واجب است. از جمله آن اذکار این است: بسم الله و بالله السلام علیک ایها النبی و رحمۃ الله و برکاته.

زیارت نوادگان پیامبر

پیامبر(ص) فرمود: من زار احدا من ذریتی زرتی یوم القیامه کسی که فردی از ذریه مرا زیارت کند، زیارت کنم او را در روز قیامت

صلوات فرستادن

خدای متعال در قرآن کریم می‌فرماید: ان الله و ملائکته يصلون علی النبی، یا ایها الذین آمنوا صلوا علیه و سلموا تسلیما خدا و فرشتگان بر پیامبر (ص) درود می‌فرستند. ای کسانی که ایمان آورده‌اید، شما نیز بر او درود فرستید و او را کاملا فرمان برید. در بیان فضیلت صلوات بر پیامبر (ص) و آل او روایات فراوانی وارد شده است که به دو روایت اشاره می‌کنیم: ۱- امام رضا (ع) فرمود: من لم یقدر عن ما یکفر به ذنوبه فلیکثر من الصلاة علی محمد و آله کسی که نمی‌تواند گناهان خویش را با توبه و انابه و تحمل رنج عبادت محو کند باید بسیار بر محمد و آل او صلوات بفرستد. ۲- ما فی المیزان شیء اثقل من الصلاة علی محمد و آل محمد چیزی به اندازه صلوات بر محمد و آل او در ترازوی اعمال سنگینی نمی‌کند. صلوات در چهار مورد حکم ویژه‌ای پیدا می‌کند: الف. در تشهد نماز واجب است. ب. هنگام ذکر نام پیامبر (ص). در این صورت هر چند واجب نیست ولی در مورد ترک آن دو حدیث نبوی تکان‌دهنده وجود دارد: ۱- البخیل حقا من ذکر عنده فلم یصل علی حقیقتا بخیل کسی است که مرا پیش او یاد کنند و بر من صلوات بفرستد. کسی که نمی‌تواند گناهان خویش را با توبه و انابه و تحمل رنج عبادت محو کند باید بسیار بر محمد و آل او صلوات بفرستد. ۲- کسی که به هنگام یاد شدن از من صلوات را فراموش کند خداوند او را در پیدای راه بهشت دچار اشتباه می‌کند. ج. در روز مبعث یکی از آداب ویژه، بسیار صلوات فرستادن است. د. در دو خطبه نماز جمعه هر دو خطبه باید بر محمد و آل او علیهم السلام درود فرستاده. در سجده سهوی برای این سجده چند ذکر وارد شده که انجام یکی از آنها واجب است. بیشتر این ذکرها شامل صلوات است مانند: «بسم الله و بالله و صلی الله علی محمد و آل محمد» و «بسم الله و بالله اللهم صل علی محمد و آل محمد»

محترم شمردن خون، مال و آبروی گواهی‌دهنده به رسالت

کسی که بعد از شهادت به یگانگی خداوند سبحان، به رسالت پیامبر (ص) گواهی دهد خون، مال و آبروی او محترم می‌گردد و احکام ازدواج و... در حق او جاری می‌شود. در حدیث آمده: به حقن الدماء و علیه جرت المناکح و الموارث با گفتن شهادتین خونها محترم شمرده می‌شود و بر پایه آن احکام ازدواج و ارث جاری می‌گردد.

کشتن دشنام دهنده پیامبر

همه فقیهان اسلام بر این عقیده‌اند که باید دشنام‌دهنده پیامبر (ص) را کشت.

تعمیر قبر پیامبر

علامه مجلسی (ره) در این باره در کتاب شریف بحار الانوار روایاتی را بر شمرده که گویای استحباب تعمیر قبر پیامبر (ص) و قبور امامان (ع) است.

نام‌گذاری به اسم پیامبر

آن حضرت خود فرموده است: بورك لیبت فیہ محمد و مجلس فیہ محمد و رفقه فیہ محمدخانه یا مجلس و گروهی که در آن محمد نام وجود دارد مبارک است. ابی رافع می‌گوید: از پیامبر شنیدم اگر نام فرزند را محمد نهادید با او بدرفتاری ننمایید، اذیتش نکنید و او را نزنید. امام صادق (ع) به کسی که نام فرزندش را محمد نهاده بود فرمود: او را فحش نده، زن و به او بدی نکن.

دوست داشتن عترت پیامبر

قرآن می‌فرماید: قل لا- اسالکم علیه اجرا الا- الموده فی القربی ای پیامبر، بگو از شما پاداشی جز دوستی خویشاوندانم نمی‌خواهم پیامبر(ص) فرمود: الزموا مودتنا اهل البيت ۷ فانه من لقی الله و هو یودنا دخل الجنة بشفاعتنا و الذی نفسی بیده لا ینفع عبدا عمله الا بمعرفه حقناهمواره به اهل بیت محبت ورزید. چه آنکه اگر کسی خداوند را ملاقات کند در حالی که ما را دوست می‌دارد با شفاعت ما به بهشت رود. سوگند به کسی که جانم در دست اوست هیچ بنده‌ای از عمل خویش سود نمی‌برد مگر با شناختن حق ما.

نیازردن نوادگان پیامبر

پیامبر(ص) فرمود: به خدا سوگند نسبت به کسی که ذریه‌ام را بیازارد شفاعت نمی‌کنم. نظر انداختن به فرزندان و نوادگان پیامبر(ص) النظر الی ذریه النبی(ص) عبادة نظر انداختن به ذریه پیامبر(ص) عبادت است. والامقام‌ترین فرزندان و نوادگان اهل بیت عصمت و طهارت(ع) هستند که وظایف امت نسبت به آنها آشکار است. بعد از ایشان باید به سادات بزرگوار احترام گذاشت و روایت فوق اینان را نیز شامل است. در روایتی می‌خوانیم: النظر الی جمیع ذریه النبی عبادة ما لم یفارقوا منهاجه و لم یتلوثوا بالمعاصی نظر افکندن به تمام ذریه پیامبر(ص) عبادت است تا آن زمان که از راه آن حضرت(ص) جدا نشده و به معاصی آلوده نشوند.

قرائت سوره محمد

پیامبر(ص) فرمود: کسی که سوره محمد(ص) را قرائت کند خدای سبحان او را از نهرهای بهشت سیراب خواهد کرد. امام صادق(ع) فرمود: کسی که سوره محمد(ص) را قرائت کند هیچگاه در دین او شک در نیاید و همواره از شرک و کفر محفوظ ماند تا اینکه مرگش فرا رسد. و زمانی که مرد خداوند هزار فرشته در قبر او می‌گمارد که درود فرستند و ثواب درودشان برای او باشد و وی را تشییع کنند تا در ایستگاه ایمنی و رحمت، نزد خدا نگاهش دارند. سپس او در امان خداوند سبحان و پناه محمد(ص) قرار می‌گیرد.

نماز پیامبر

کسی از امام رضا(ع) در باره نماز جعفر طیار پرسید حضرت فرمود چرا غافلی از نماز حضرت رسول(ص)! بعد فرمود: دو رکعت نماز بجای می‌آوری و در هر رکعتی یک بار سوره حمد و پانزده بار سوره انا انزلناه می‌خوانی و در رکوع و بعد از سر برداشتن از آن، و در هر دو سجده و بعد از سر برداشتن از هر کدام پانزده بار سوره انا انزلناه را قرائت می‌کنی. از نماز که فارغ شدی میان تو و خداوند گناهی نمی‌ماند مگر اینکه آمرزیده و حاجت برآورده می‌شود.

نماز در روضه شریف

مستحب است میان منبر و قبر پیامبر(ص) نماز گذارده شود.

نماز مبعث

دو نوع نماز برای این روز وارد شده است: الف: دوازده رکعت نماز دو رکعتی که در هر رکعت حمد و یک سوره آسان قرائت می‌گردد. میان هر دو رکعت نماز دعای خاصی دارد که ابتدای آن این است: الحمد لله الذی لم یتخذ ولدا...ب: دوازده رکعت نماز

که در هر رکعت حمد و سوره قرائت می‌گردد و بعد از هر دو رکعت به صورت زیر عمل می‌کند: ۱- سوره حمد و سوره توحید و سوره قل اعوذ و برب الفلق و سوره قبل اعوذ برب الناس (چهار بار) ۲- لا اله الا الله و الله اکبر و سبحان الله و الحمد لله و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم (چهار بار) ۳- الله الله ربی لا اشرك به شیئا (چهار بار) ۴- لا اشرك بری احدًا (چهار بار)

نماز روز میلاد

یکی از آداب روز میلاد پیامبر (ص) (هفدهم ربیع‌الاول) خواندن نمازی است که دو رکعت دارد و در هر رکعت بعد از حمد ده بار سوره انا انزلناه و ده بار سوره توحید خوانده می‌شود.

وداع با قبر پیامبر

مستحب است کسی که می‌خواهد از مدینه بیرون رود با قبر نبی (ص) وداع کند و مستحب است در وداع چنین بگوید: صلی الله علیک السلام علیک لا جعله الله آخر تسلیمی علیک: خداوند بر تو درود فرستد. سلام بر تو! امیدواریم خداوند این سلام را آخرین عرض ارادت ما بر تو قرار ندهد. (وداع با پیامبر (ص) کیفیت خاصی دارد.)